

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 15 серпня 2024 р.

Львів

№ 63/25-рк/к

КП «Богородчанське ВУВКГ»
Богородчанської селищної ради

[інформація з обмеженим доступом]

*Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), за результатами розгляду матеріалів дослідження щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції упродовж періоду з січня 2019 року по серпень 2024 року комунальним підприємством «Богородчанське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Богородчанської селищної ради на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії КП «Богородчанське ВУВКГ» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області.
- (2) Дії КП «Богородчанське ВУВКГ», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції полягають у:

- витребувані у замовників (споживачів) при виготовленні технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення рішення виконавчого комітету Богородчанської селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, що не передбачено законодавством;
- включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С», що не передбачено чинними нормативно-правовими актами.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (3) Згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, комунальне підприємство «Богородчанське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Богородчанської селищної ради (далі – КП «Богородчанське ВУВКГ», Підприємство) засноване на спільній власності територіальної громади селища Богородчани, засновником є Богородчанська селищна рада (рішення Богородчанської селищної ради від 10.03.2016 № 130). Місцезнаходження КП «Богородчанське ВУВКГ»: *[інформація з обмеженим доступом]*; ідентифікаційний код юридичної особи *[інформація з обмеженим доступом]*; основний вид діяльності: *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (4) КП «Богородчанське ВУВКГ» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має печатку з власною назвою, розрахунковий рахунок у банківській установі тощо.
- (5) У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Богородчанське ВУВКГ» є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) В ході проведення зазначеного вище дослідження Відділення надіслало вимоги:
 - КП «Богородчанське ВУВКГ» листом від 03.12.2022 № 63-02/2561, відповідь на яку отримано листом від 28.12.2022 № 221 (вх. № 63-01/15 від 03.01.2023), та від 29.02.2024 № 63-02/638, відповідь на яку отримано листом від 18.03.2024 № 45 (вх. від 25.03.2024 № 63-01/763);
 - Богородчанській селищній раді листом від 13.03.2024 № 63-02/856, відповідь на яку отримано листом від 27.03.2024 № 41/02-45/1084 (вх. від 29.03.2024 № 63-01/800).

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (7) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за №317/6605 (далі – Методика) встановлено такі обставини щодо становища КП «Богородчанське ВУВКГ» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1 Об'єкти аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (8) Відповідно до пункту 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища на зазначеному ринку є: - суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1 Суб'єкт господарювання

- (9) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом встановлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (10) У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Богородчанське ВУВКГ» є суб'єктом господарювання.
- (11) Об'єктом аналізу є КП «Богородчанське ВУВКГ» - суб'єкт господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1.2 Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (12) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

4.2 Визначення переліку товарів (робіт, послуг), щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

- (13) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (14) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Богородчанське ВУВКГ», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які надаються Підприємством на платній основі.

(15) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

a) споживчі характеристики

(16) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики, споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними й експлуатаційними характеристиками тощо.

(17) У визначенні статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»:
- централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

(18) У визначенні статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»:
- централізоване водовідведення - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

(19) Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємства питного водопостачання мають право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.

(20) Абзацом першим частини першої статті 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» встановлено, що приєднання до систем централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих підприємством централізованого водовідведення.

(21) До 07.08.2023 відповідні положення чинних законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про водовідведення та очищення стічних вод» містилися в Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

(22) Відносини, що виникають у процесі приєднання/підключення до водопровідно-каналізаційних мереж регулюються Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008р. № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами) (далі - Правила користування).

(23) Відповідно до термінів, визначених Правилами користування, технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови, ТУ) - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогашіння) та/або централізованого водовідведення.

(24) Порядок приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені розділом III Правил користування.

- (25) Пунктами 1, 2 розділу III Правил користування передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання. Для забезпечення водопостачанням та водовідведенням будівельних майданчиків (на час будівництва об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.
- (26) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил користування, технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності; - термін дії технічних умов.
- (27) Згідно з пунктом 10 розділу III Правил користування, технічні умови є підставою для розроблення проєктно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проєктно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.
- (28) Після виконання робіт з приєднання (врізки) до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та встановлення засобів обліку води укладається договір про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (29) Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов є їх надання суб'єктом господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто КП «Богородчанське ВУВКГ».
- (30) Видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими характеристиками має своє функціональне призначення та визначені фізичні, технічні та експлуатаційні характеристики. При цьому, видача технічних умов є частиною технологічного процесу надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто є складовою цих послуг.

б) умови споживання

- (31) Умови споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов визначені пунктами 3-6 розділу III Правил користування. Так, зокрема, для одержання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення заяву та перелік документів, передбачених пунктом 3 цього розділу.
- (32) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил користування, за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (33) Отже, передумовою послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

в) умови реалізації

- (34) Видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення надаються виконавцями послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на платній основі.
- (35) Для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживач надає виконавцю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перелік документів, визначених пунктом 3 розділу III Правил користування, та документ, що підтверджує оплату послуг (квитанцію, платіжне доручення тощо).
- (36) За результатами розгляду заяви та доданих документів, виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у визначений Правилами користування строк видає споживачу технічні умови.
- (37) Процедури укладення договору про видачу технічних умов чинними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не передбачено.

г) ціна

- (38) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил користування, собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (39) Розрахунок вартості технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, виходячи із собівартості надання послуг та податку на додану вартість.
- (40) Порядок визначення вартості технічних умов на даний час не врегульовано жодними нормативно-правовими актами, тобто на ці послуги діє вільне ціноутворення.

- (41) Отже, виходячи з наведеного, товаром є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

4.3 *Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)*

- (42) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води.
- (43) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод», підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність із централізованого водовідведення.
- (44) До 07.08.2023 відповідні положення чинних законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про водовідведення та очищення стічних вод» містилися в Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».
- (45) Виконавцем (виробником) послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у селищі Богородчани, селах Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області є КП «Богородчанське ВУВКГ», яке здійснює діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі спеціального дозволу про користування надрами [інформація з обмеженим доступом] та на підставі ліцензії серії [інформація з обмеженим доступом], виданої Івано-Франківською обласною державною адміністрацією.
- (46) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.4 *Визначення товарних меж ринку*

- (47) Відповідно до пунктів 5.1. – 5.3. Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (48) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;

- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (49) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (50) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (51) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є стандартизованими, оскільки мають схожі характеристики.
- (52) Споживач може отримати технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише у суб'єкта господарювання, який надає послугу з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення на визначеній території, де обслуговуються мережі водопостачання та водовідведення.
- (53) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів-замінників.
- (54) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

4.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (55) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (56) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 р. № 307 (далі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;

- система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (57) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (58) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (59) Отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення на певній території.
- (60) КП «Богородчанське ВУВКГ» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у селищі Богородчани, селах Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області у межах території, на якій розташовані діючі мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства (листи Підприємства від 28.12.2022 № 221 (вх. № 63-01/15 від 03.01.2022), від 18.03.2024 № 45 (вх. № 63-01/763 від 25.03.2024)).
- (61) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого

водовідведення є територія селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у господарському віданні Підприємства.

4.6. Часові межі ринку - проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку

- (62) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (63) У межах селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області упродовж періоду з січня 2019 по серпень 2024 року на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, склад продавців (надавачів даних послуг) не змінювався.
- (64) Споживачі, які мають намір приєднатись до послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, можуть звернутись для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише до КП «Богородчанське ВУВКГ», оскільки Підприємство є єдиним суб'єктом господарювання, який надає зазначені послуги.
- (65) З урахуванням викладеного, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначено період січень 2019 - серпень 2024 року, протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, співвідношення та пропозиції на ньому.

4.7. Визначення потенційних конкурентів

- (66) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (67) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (68) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг є, зокрема:
- послуги з централізованого водопостачання – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання;
 - послуги з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (69) Абзацом дванадцятим частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» встановлено, що послуги централізованого водопостачання, централізованого водовідведення належать до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.
- (70) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що ринки централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перебувають в стані природної монополії, конкуренція на них відсутня.

4.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (71) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців, адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (72) Бар'єрами для вступу на досліджуваний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі ТУ; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.9. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (73) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
 - б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (74) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема

обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).

- (75) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «Богородчанське ВУВКГ», яке є єдиним виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області, встановлювати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.
- (76) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Богородчанське ВУВКГ» у часовий період з січня 2019 року по серпень 2024 року є суб'єктом господарювання, що має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у господарському віданні Підприємства, як таке, що не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (77) Споживач (фізична або юридична особа), що має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язаний звернутись до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення. Без отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, забезпечення споживача послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливим.
- (78) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних телекомунікацій.
- (79) Згідно з частиною другою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно з поданою нею заявою. Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (80) Частиною третьою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.

- (81) Абзацом першим частини сьомої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.
- (82) Згідно із частиною шостою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», склад, зміст, порядок надання технічних умов та порядок визначення вартості послуг з їх надання визначаються відповідними центральними органами виконавчої влади або державними колегіальними органами.
- (83) Відповідно до пункту 4.1 розділу IV Правил користування в редакції, яка діяла до 13.07.2021 року, для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення подає до виробника таких послуг:
- заяву;
 - опитувальний лист за формою згідно з додатком 2;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території.
- (84) Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.
- (85) Вимогами пункту 3 розділу III Правил користування в редакції від 13.07.2021 року передбачено наступний перелік документів, які необхідно подати споживачу для одержання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення: - заява;
- опитувальний лист (додаток 3);
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопіювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
 - розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проектної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (86) Згідно з пунктом 10 розділу III Правил користування, технічні умови є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – проектно-технічна

документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.

6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (87) КП «Богородчанське ВУВКГ» упродовж досліджуваного періоду є єдиним суб'єктом господарювання, що здійснює видачу технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області, зважаючи, що відповідні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходяться у господарському віданні Підприємства.
- (88) Загальна кількість виданих КП «Богородчанське ВУВКГ» технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення у розрізі років становила:
- 2019 рік: 47 од. для фізичних осіб і 4 од. для суб'єктів господарювання;
 - 2020 рік: 13 од. для фізичних осіб і 8 од. для суб'єктів господарювання;
 - 2021 рік: 41 од. для фізичних осіб і 10 од. для суб'єктів господарювання;
 - 2022 рік: 28 од. для фізичних осіб, 1 од. для бюджетних установ і 4 од. для суб'єктів господарювання;
 - 2023 рік: 17 од. для фізичних осіб і 8 для суб'єктів господарювання;
 - у 2024 році: 7 од. для фізичних осіб.
- (89) При отриманні зазначених технічних умов замовники зіткнулися з певними вимогами, виконання яких було необхідне для подальшого приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

6.1. Вимога щодо отримання замовником (споживачем) рішення виконавчого комітету селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення.

- (90) Згідно з інформацією, наданою Богородчанською селищною радою (селищна рада) листом від 27.03.2024 № 41/02-45/1084 (вх. № 63-01/800 від 29.03.2024), встановлено, що видача технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення регулюються «Правилами приєднання до комунальних водопровідних та каналізаційних мереж селища Богородчани» (далі – Правила приєднання). Правила приєднання затверджені рішенням виконавчого комітету Богородчанської селищної ради від 12.04.2018 № 521.
- (91) Пунктом 1.4 Правил приєднання передбачено, що «приєднання об'єкта замовника до централізованих водопровідних та/або каналізаційних мереж передбачає наступні етапи в такому порядку:
- рішення виконкому селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення в смт Богородчани;

- подання замовником заяви до КП «Богородчанське ВУВКГ» про видачу технічних умов на приєднання об'єкта до системи централізованого водопостачання та/або водовідведення;
 - отримання замовником технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або водовідведення; ...».

- (92) На вимогу Відділення від 03.12.2022 № 63-02/2561 КП «Богородчанське ВУВКГ» листом від 28.12.2022 № 221 (вх. № 63-01/15 від 03.01.2022) повідомило, що алгоритм дій, пов'язаних з видачою технічних умов, встановлений пунктами 1.4 і 2 Правил приєднання, та надало копії пакетів документів на видачу технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення за 2019 – 2021 роки.
- (93) На вимогу Відділення від 29.02.2024 № 63-02/638 щодо розпорядчих документів, які регулюють видачу технічних умов, КП «Богородчанське ВУВКГ» листом від 18.03.2024 № 45 (вх. № 63-01/763 від 25.03.2024) підтвердило, що таким документом є Правила приєднання, та надало копії пакетів документів на видачу технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення за 2022 рік – лютий 2024 року.
- (94) Як зазначено вище, пункт 1.4 Правил приєднання передбачає отримання споживачем рішення виконкому селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення в смт Богородчани, після чого замовник подає заяву до КП «Богородчанське ВУВКГ» про видачу технічних умов на приєднання об'єкта до системи централізованого питного водопостачання та/або водовідведення.
- (95) Пункт 2 «Порядок видачі технічних умов» Правил приєднання містить вимоги до заяви про виготовлення технічних умов та умови приєднання об'єкта замовника до централізованих мереж водопостачання та/або водовідведення.
- (96) Згідно з пунктом 2.1. Правил приєднання до заяви додаються наступні документи:
 - опитувальний лист за формою, встановленою додатком 2 до Правил користування;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території, що надається управлінням архітектури та містобудування;
 - копія документу, що підтверджує право власності на нерухоме майно (будинок; земельну ділянку, на якій проводиться будівництво об'єкта або який має намір підключитися до комунальних мереж).
- (97) Згідно з наявною інформацією, споживачі для отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення подавали КП «Богородчанське ВУВКГ» рішення виконавчого комітету селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, а також інші документи, передбачені Правилами користування.
- (98) Інформація щодо замовників та реквізитів рішень виконавчого комітету селищної ради і технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного

водопостачання та/або централізованого водовідведення за 2019 рік – січень 2024 роки наведена в таблиці 1:

Таблиця 1

№ п/п	Замовник / адреса об'єкта	Реквізити рішення виконавчого комітету	Реквізити технічних умов
1	2	3	4
1	[інформація з обмеженим доступом]	№767 від 23.05.2019	№551 від 22.07.2019
2	[інформація з обмеженим доступом]	№827 від 17.09.2019	№594 від 22.11.2019
3	[інформація з обмеженим доступом]	№797 від 23.07.2019	№572 від 27.09.2019
4	[інформація з обмеженим доступом]	№824 від 17.09.2019	№582 від 25.10.2019
5	[інформація з обмеженим доступом]	№939 від 25.03.2020	№606 від 22.05.2020
6	[інформація з обмеженим доступом]	№949 від 02.06.2020	№609 від 25.06.2020
7	[інформація з обмеженим доступом]	№1009 від 29.09.2020	№623 від 03.12.2020
8	[інформація з обмеженим доступом]	№896 від 12.12.2019	№600 від 24.01.2020
9	[інформація з обмеженим доступом]	№240-10/2021 від 29.07.2021	№646 від 17.09.2021
10	[інформація з обмеженим доступом]	№160-8/2021 від 15.06.2021	№640 від 08.07.2021
11	[інформація з обмеженим доступом]	№86-6/2021 від 06.04.2021	№633 від 28.04.2021
12	[інформація з обмеженим доступом]	№343-14/2021 від 13.10.2021	№685 від 25.11.2021
13	[інформація з обмеженим доступом]	№380-15/2021 від 02.11.2021	№689 від 19.11.2021
14	[інформація з обмеженим доступом]	№463-17/2022 від 27.01.2022	№696 від 14.02.2022
15	[інформація з обмеженим доступом]	№464-17/2022 від 27.01.2022	№697 від 17.05.2022
16	[інформація з обмеженим доступом]	№519-22/2022 від 28.04.2022	№700 від 12.05.2022
17	[інформація з обмеженим доступом]	№560-26/2022 від 01.06.2022	№712 від 20.06.2022
18	[інформація з обмеженим доступом]	№799-45/2023 від 12.04.2023	№739 від 28.04.2023
19	[інформація з обмеженим доступом]	№923-52/2023 від 05.09.2023	№743 від 06.10.2023

20	[інформація з обмеженим доступом]	№959-54/2023 від 26.10.2023	№745 від 14.11.2023
21	[інформація з обмеженим доступом]	№958-54/2023 від 26.10.2023	№746 від 24.11.2023
22	[інформація з обмеженим доступом]	№999-57/2023 від 20.12.2023	№748 від 04.01.2024
23	[інформація з обмеженим доступом]	№524 від 12.10.2004	№749 від 26.01.2024

- (99)** Положеннями статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» передбачено, що документ дозвільного характеру - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (100)** Статтею 4 цього Закону визначено, що необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види встановлюються виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру.
- (101)** При цьому, надання рішенням органу місцевого самоврядування дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення чинним законодавством України не передбачена.
- (102)** Вимоги щодо подачі окремих документів, які не передбачені Правилами користування, можуть ущемлювати інтереси споживачів, які звертаються до КП «Богородчанське ВУВКГ» з приводу отримання технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, оскільки підготовка і надання таких документів вимагають додаткових затрат часу.
- (103)** Необхідність отримання замовником (споживачем) рішення виконавчого комітету селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення створює затримання в часі для приєднання об'єктів замовників до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, що ущемлює інтереси замовників, зважаючи на неможливість без виконання такої вимоги отримувати послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення. Натомість ці послуги є необхідними для щоденного споживання, оскільки забезпечують питні, фізіологічні, санітарно-гігієнічні, побутові та господарські потреби і не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (104)** Правила приєднання не можуть встановлювати обов'язок фізичних чи юридичних осіб щодо надання Підприємству до заяви про виготовлення технічних умов копій документів, не передбачених Правилами користування, які визначають порядок користування

системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та є обов'язковими для всіх споживачів, котрі отримують (мають намір отримувати) послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, і суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.

- (105) Визначення у пункті 1.4 Правил приєднання вимог щодо отримання споживачем рішення виконкому селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, що не передбачено Правилами користування, створюють умови КП «Богородчанське ВУВКГ» для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (106) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (107) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (108) Дії КП «Богородчанське ВУВКГ», які полягають у витребуванні від замовників (споживачів) при виготовленні технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення рішення виконавчого комітету Богородчанської селищної ради про надання дозволу на виготовлення проектно-технічної документації про приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, що не передбачено законодавством, зокрема, Правилами користування, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

6.2. Визначення в технічних умовах вимоги щодо встановлення замовниками (споживачами) лічильників класу «С».

- (109) Відповідно до пункту 9 Розділу III Правил користування, технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого водопостачання та/або водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;

- обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
- рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
- місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
- умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
- графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця присіднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності; - термін дії технічних умов.

(110) Відділення провело аналіз технічних умов на присіднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, що видаються КП «Богородчанське ВУВКГ» (інформація міститься в листах від 28.12.2022 № 221 (вх. № 63-01/15 від 03.01.2022) та від 18.03.2024 № 45 (вх. № 63-01/763 від 25.03.2024)).

(111) У ході проведеного аналізу виявлено, що КП «Богородчанське ВУВКГ» в усіх технічних умовах на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення зазначає обов'язкову умову щодо встановлення замовниками лічильника обліку води класу точності «С», що не передбачено чинними нормативно-правовими актами.

(112) На даний час розрізняють декілька класів точності водомірів:

клас А – для горизонтального монтажу; клас В – для встановлення в вертикальному положенні; клас С – встановлюється горизонтально, точність вимірювань наближена до класу В.

(113) При цьому, чим вищий клас точності лічильника, тим більша ціна відповідного лічильника.

(114) Статтею 1 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено основні терміни, зокрема:

- затвердження типу засобу вимірювальної техніки - рішення призначеного органу з оцінки відповідності, прийняте на основі звіту про оцінку типу, про те, що тип засобу вимірювальної техніки відповідає встановленим вимогам і може використовуватися у сфері законодавчо регульованої метрології у спосіб, за якого він, як очікується, забезпечить надійні результати вимірювань протягом визначеного періоду часу;

- тип засобу вимірювальної техніки - сукупність засобів вимірювальної техніки того самого призначення, які мають один і той самий принцип дії, подібну конструкцію та виготовлені за тією самою технічною документацією.

(115) Відповідно до частини другої статті 16 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено, що призначені органи з оцінки відповідності повідомляють науковому метрологічному центру, уповноваженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності, на ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, про видані ними сертифікати перевірки типу засобів вимірювальної техніки.

(116) Сертифікат перевірки типу засобу вимірювальної техніки є документом, який засвідчує, що тип засобу вимірювальної техніки затверджено.

- (117) Порядок ведення Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки (далі – Порядок) затверджено наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 13.07.2016 р. № 1161, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.08.2016 р. за № 1081/29211.
- (118) Відповідно до Порядку, Реєстр затверджених типів засобів вимірювальної техніки (далі – Реєстр) є електронною базою даних, що містить відомості про затверджені типи засобів вимірювальної техніки.
- (119) Формування та ведення Реєстру забезпечуються науковим метрологічним центром – державним підприємством «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів» (далі – ДП «Укрметртестстандарт») шляхом унесення відомостей про затверджені типи засобів вимірювальної техніки та доповнень до них.
- (120) ДП «Укрметртестстандарт» забезпечує оприлюднення Реєстру на своєму веб-сайті. Інформація в Реєстрі є відкритою і загальнодоступною та розміщується у форматі, придатному для роздрукування.
- (121) Тобто, для обліку обсягу споживання холодної води споживачами можуть встановлюватись будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру.
- (122) Споживач має право самостійно робити вибір засобу обліку із врахуванням: вихідних даних, отриманих від виробника; типу засобу обліку; переліку засобів обліку, які занесені до Реєстру.
- (123) Слід зазначити, що жодним нормативно-правовим актом не визначено права суб'єкта господарювання, що діє на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/чи централізованого водовідведення, визначати у технічних умовах клас точності засобів обліку, що встановлюються споживачами.
- (124) Внаслідок виконання технічних умов споживачі, який приєднується до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, несуть додаткові фінансові витрати на придбання приладу обліку води класу точності «С», що може ущемлювати їх інтереси.
- (125) Натомість відповідно до законодавства споживачі мають право встановлювати будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки.
- (126) Включення КП «Богородчанське ВУВКГ» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення замовниками (споживачами) лічильника обліку холодної води класу точності «С», було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, адже у такому випадку споживач міг би відмовитись від послуг КП «Богородчанське ВУВКГ» та обрати іншого надавача таких послуг.

- (127) За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.
- (128) Водночас вимоги КП «Богородчанське ВУВКГ» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення щодо встановлення замовниками (споживачами) лічильника обліку холодної води класу точності «С», окрім ущемлення інтересів замовників (споживачів), ущемлюють інтереси суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців лічильників води інших метрологічних класів, зокрема, «А» чи «В», які занесені до Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки та використовуються в Україні, оскільки останні можуть втратити потенційних покупців своєї продукції.
- (129) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (130) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (131) Отже, дії КП «Богородчанське ВУВКГ», які полягають у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С», що не передбачено чинними нормативно-правовими актами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Богородчанське виробниче управління водопровідноканалізаційного господарства» Богородчанської селищної ради (місцезнаходження: *[інформація з обмеженим доступом]*; ідентифікаційний код юридичної особи *[інформація з обмеженим доступом]*) припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території селища Богородчани, сіл Підгір'я та Скобичівка Івано-Франківського району Івано-Франківської області, які полягають у:

- витребуванні від споживачів рішення виконавчого комітету Богородчанської селищної ради при виготовленні технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;

- включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення вимог (умов) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С», що не передбачено чинними нормативно-правовими актами.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом господарювання, якому вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно письмово повідомити Відділення на адресу: 79000, м. Львів, вул. Коперника, 4, у 10-денний строк з дня їх отримання.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ